

Beeld/spraak

Frank TOUSSAINT / Jozefien VAN HUFFEL

ANTWERPEN | Getrokken door sleepboten verliet het kerkschip Sint-Jozef onlangs na zestig jaar de Antwerpse haven. Een uur later meerde het aan tussen nieuwe burenen: het Museum aan de Stroom en Park Spoor Noord. Het is minder schip tussen schepen en schippers nu, maar wel meer kerk. Want trok de drijvende parochiekerk en -zaal de laatste jaren minder volk, vlak bij het centrum zullen de bezoekers Sint-Jozef wel weten te vinden. Een schip kan overal schip zijn, maar kerk is het pas met mensen aan boord.

Een nieuwe mei is niet in zicht

Thee & Televisie

Marcel VAN NIEUWENBORGH

„Telkens we voorbij de romaanse dorpskerk fietsten, wees mijn vader naar het grote torenuurwerk. Rond de wijzerplaat stond in een krans van vergulde letters te lezen: „Hier is de vergankelijkheid van de tijd.” De televisie schenkt ons de illusie dat we soms, heel even, die tijd kunnen terugspoelen. Zo zag ik in de afgelopen dagen wel tien keer op alle zenders de *Titanic* vergaan.

Over enkele dagen begint de meimaand. Hier en daar zal zuinigjes de revolte van mei '68 worden herdacht. Niet grootscheeps zoals met de *Titanic* het geval is, want het betreft helemaal geen lustrum, wel integendeel.

In de zomer van 1969 zag ik hoe in Parijs, voor het kerkje van Saint-Germain-des-Prés, de affiches met de slogans van mei '68 al aan Amerikaanse toeristen werden gesleten. Bernadette, de waardin van Chez Augustin, een restaurantje in de rue de Seine, vertelde dat ze tijdens *les événements* (de gebeurtenissen, een verwijzing naar de revolutedagen) tranen had gelaten. Door het traangas van de oproerpolitie. „Alsof je uien zat te snijden.”

De speelse baldadigheid van mei '68 was voorbij. *Over, the only war we had* (voorbij, onze enige oorlog). Er resten toen enkel nog sporen op de muren die de studenten van de Ecole des Beaux Arts een zomer lang

hadden doen praten. Van *défense de défandre* (verboden te verbieden) tot *ne prenez plus l'ascenseur, prenez le pouvoir* (neem niet langer de lift, grijp de macht).

Het was een utopisch moment geweest voor een hele generatie adolescenten in het Atlantische Blok. Een ogenblik waarin het opeens leek dat de toekomst niet meer de baan zou volgen waarin ze lang en vast ingebed lag. Een *mindstorm*, een frisse wind die opstak in de geesten. Het leek alsof de jongeren op meerdere plaatsen in de wereld hadden afgesproken op hetzelfde moment de machthebbers tegen de schenen te gaan schoppen. Ons leek het op telepathie, maar het zullen wel televisiebeelden zijn geweest die ook elders mensen hadden aangestoken hetzelfde te doen.

Het was de eerste revolte in de geschiedenis waarbij de opstandelingen niet de geschiedenisboekjes hoefden af te wachten, maar zichzelf 's avonds al meteen op het kleine scherm konden bewonderen. En dat maakte wel enig verschil bij hun optreden. In Vietnam vocht op dat moment dezelfde generatie Amerikanen ook op een andere manier als er een televisiecamera in de buurt was.

Schatte de pers correct in wat er zich toen afspeelde? Ach, ook toen waren de media niet meer dan de secundewijzer van de geschiedenis.

Ze waren vlug voorbij, de stoute jaren, en 'de contestantent', zoals die toen heetten, verloren al gauw hun wilde haren. Je zag hun idealen krimpen met de jaren. De leiders van toen verguldden hun talent in het bedrijfsleven, de politiek en de journalistiek. Ze zouden er geen potten breken. Ze hielden het al vlug bij 'het haalbare'.

Van het inspraakrecht dat in de meidagen van 1968 werd geëist, is niets terechtgekomen. Werknemers worden vandaag bij bosjes aan de deur gezet zodra de aandeelhouders de winsten niet zien klimmen of de productie kan verhuizen naar lageloonlanden.

Er wordt alles aan gedaan om de vakbonden buitenspel te zetten. Het patronaat wil de index aantasten, met de hulp van de Europese Unie, een Europa dat nooit een sociaal Europa zal zijn.

Met al die cruiseschepen op de wereldzeeën is de kans groter dat er weer een *Titanic* vergaat, dan dat er nieuwe mei-revolte uitbreekt tegen het schaamteloze winstbejag en de astronomische bonussen voor de bazen.

L'âge d'or est l'âge où l'or ne régnait pas, stond op een muur in Parijs, de gouden tijd is de tijd waarin goud niet alles was. *De auri sacra fames*, de vervloekte goudhonger, zoals Marx dat in *Das Kapital* nog in virgiliaans Latijn noemde, jaagt meer dan ooit deze wereld voort. 99